শ্রীমতী জয়া দেবী

বনাম

বিহার রাজ্য এবং অন্যমানে

জানুআরী 19,1996

[মদন মোহন পুঞ্চি এবং কে. ভেঙ্কটস্বামী, ন্যায়মূর্ত্তিবৃন্দ]

সেবা আইন :

সহকারী শিক্ষক -সরকারী নির্দ্দেশাত্মক -সেবা সমাপ্তি -আজ্ঞাদেশ আবেদন -একক বিচারপতিঙ্ক চাকিরিকু ফেরাই দিআযিবা নির্দ্দেশ নির্দ্দিষ্ট ব্যক্তিঙ্ক পাইঁ প্রযুজ্য নুহেঁ কারণ এহা অন্য জণে শিক্ষক যাহাঙ্ক সেবা সমান আশ্বস্তি পাইঁ অদালতকু যাইথিলে -আজ্ঞাদেশ আবেদনকু খারজ করুথিবা সেহি সমান বিচারপতি -তাঙ্কর পূর্ব আদেশ ঠিক্ নথিলা বোলি দর্শাই পূর্ব মামলারে দিআযাইথিবা আশ্বস্তি মধ্য প্রত্যাহার করিনেইথিলে -নিযুক্তি বাতিল -আশ্বস্তি প্রদান করিবা সময়রে শুণাণি হোইথিবারু কৌণসি নোটিস্ দিআযাই নথিলা -নির্ণ্ণিত; কৌণসি নির্দ্দিষ্ট নোটিস জারি করাযাইনথিবারু এহি আদেশ বাতিল করিদিআযাইছি -স্বতন্ত্র প্রক্রিয়ারে যেউঁ উপায়রে পূর্ববর্ত্তী আশ্বস্তি প্রত্যাহার করাযাইথিলা সে বিষয়রে দৃঢ় আপত্তি ব্যক্ত করাযাইথিলা।

প্রথা এবং বিধি

আজ্ঞাদেশ আবেদনরে মঞ্জুর হোইথিবা আশ্বস্তি - পরবর্ত্তী আজ্ঞাদেশ আবেদন আশ্বস্তি প্রত্যাহার - কৌণসি নির্দ্দিষ্ট নোটিস জারি করাযাই নাহিঁ - যেউঁ উপায়রে আশ্বস্তি প্রত্যাহার করাযাইথিলা সে বিষয়রে দৃঢ আপত্তি প্রকাশ করাযাইথিলা ।

দেৱানী অপিল অধিকারিতা :দেৱানী অপিল সংখ্যা 2229/1996 ।

পাটনা উচ্চ ন্যায়ালয় র 10.4.95 তারিখর রায় এবং আদেশরু C.W.J.C. সংখ্যা 13173/1993 ।

অপিলকারীঙ্ক পাইঁ টি. এন্. সিংহঙ্ক পাইঁ কে. ডি. প্রসাদ ।

ଉତ୍ତରଦାତା 1-5 ଙ୍କ ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟା ବି. ବି. ସିଂହ (ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ) ।

ଉତ୍ତରଦାତା 7 ଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍. ଏସ୍. ବିଷ୍ଟଙ୍କ ପାଇଁ ମନୀଷ ମିଶ୍ର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ଦେବୀ । 1990 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 19 ରେ ବିହାରର ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡିଛି । ସେ C.W.J.C. ସଂଖ୍ୟା 1397/1990 ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୁ ଯାଇଥିଲେ ଯାହା 1991 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 28 ରେ ଏକା ବସିଥିବା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ୍. ଏନ୍. ଝା ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିକୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ସପ୍ତମ ଉତ୍ତରଦାତା , ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମା କାନ୍ତ ଝା C.W.J.C. ସଂଖ୍ୟା 13173/1993 ର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସପ୍ତମ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଭଳି ସମାନ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମାଗିଥିଲେ, ସମ୍ଭବତଃ ତାଙ୍କ ମାମଲାର ସମର୍ଥନ ପାଇଁ । ଏହା ସେହି ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମା କାନ୍ତ ଝା ଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ଆଦେଶ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିଶେଷ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କରି ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଭୁଲକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କୌଣସି ସୁଯୋଗର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରକୃତରେ କାମ କରିଥିବା ସମୟ ପାଇଁ,

ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟକୁ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତା ଆଦାୟରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ଏହି ଅପିଲରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଏକ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ଆଦେଶ ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ପୁନର୍ବାର ଆହ୍ୱାନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପାଳନ କରିବା ପରେ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ପୁନର୍ବାର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇପାରିବ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲେ । ବରଂ, ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଯେଉଁଠାରେ ଅପିଲକାରୀ ଜଣେ ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ସେ ଧରାପଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଆମେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ, ମାମଲାର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଉ ନାହୁଁ, ବରଂ କେବଳ ଅପିଲକାରୀ ସପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଛୁ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଆଗ୍ରହ ନଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି. ବି. ସିଂ, ବିହାର ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ, ଚନ୍ଦ୍ର ବଂଶୀ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଧାରରେ [1985] 1 SCR 579 (583) ଏବଂ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଗୁରୁଚରନ୍ଦାସ୍ ଚଡ୍ଡା [1980 (1) SCC 250] ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ କରିଛନ୍ତି, ଏପରିକି ଯେଉଁ କ୍ଷମତା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଆମେ ମାମଲାର ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଉ ନାହୁଁ, ଯେ ପ୍ରଥମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସଠିକ୍ ଥିଲା କି ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆଦେଶର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଆମର ଦୃଢ଼ ଆପତ୍ତି ରହିଛି । ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୋଟିସ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ଆଦେଶ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଆହ୍ୱାନ କରାଯିବ । ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏପରି ଆଦେଶ ସମର୍ଥନ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯାହା ଅପିଲକାରୀ ଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାତିଲ କରିଛୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ

ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହାର କୁପ୍ରଭାବ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନିଆଯାଇଥାଏ । ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ପାଇବେ ।

ଜି. ଏନ୍.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।